

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci žalobce **K.Z.**, zastoupeného *JUDr. Jaroslavem Vovsíkem, advokátem, se sídlem Plzeň, Malá 6*, proti žalovanému **Krajskému úřadu Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. listopadu 2012, čj. DSH/15524/12

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 21.11.2012, čj. DSH/15524/12 se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.228,- Kč k rukám zástupce žalobce JUDr. Jaroslava Vovsíka, do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Plzně, odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků ze dne 8.10.2012, č.j. MMP/224047/12, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s porušením § 5 odst. 2 písm. b) téhož zákona, a dále ze spáchání přestupku podle § 125 c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu pro porušení ustanovení § 6 odst. 8 písm. a) téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 10.000,-Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na 7 měsíců a náhrada nákladů přestupkového řízení 2.500,-Kč.

Žalobce v **žalobě** tvrdil, že nezpochybňoval skutkový děj, avšak je názoru, že jeho jednání není přestupkem, neboť nebyla splněna podmínka, že řidič musí být pod vlivem návykové látky. Žalobce tedy nezpochybňoval, že v době před řízením motorového vozidla požil návykovou látku, avšak v době, kdy řídil motorové vozidlo, již pod jejím vlivem nebyl. Žalobce poukázal na to, že ve správním řízení vznášel námitky proti nepřibrání znalce z oboru psychiatrie, který by dokázal konstatovat, zda byl žalobce pod vlivem návykové látky, a také to, že znalecký posudek Mgr. Balvína nemůže být brán jako důkaz pro tvrzení, že žalobce řídil pod vlivem návykové látky, neboť toto konstatování je mimo obor znalce. Žalobce poukázal na posudek tohoto znalce, podle něhož u THC (roz. tetrahydrocannabinol) nejsou referenční koncentrace uvedeny, pouze je stanovena mez positivity, jíž uvádí v posudku. Tato mez positivity však podle žalobce dokazuje toliko předchozí požití návykové látky, nikoli skutečnost, že by řidič pod jejím vlivem ještě byl. Účinky THC na lidský organismus jsou navíc velmi individuální, a nelze tedy obecně říci, při jakém množství může dojít k ovlivnění schopnosti řídit motorové vozidlo. Podle žalobce ani odborná literatura není jednoznačná, když uvádí účinky THC po vykouření jedné cigarety v rozmezí 4-10 hodin v závislosti na fyziologické a genetické struktuře každého jedince. Doba od užití návykové látky a podrobení se na výzvu hlídky měření přístrojem DRUGWIPE 5+ s pozitivním výsledkem na amfetamin a cannabis překročila více než 14 hodin. Doba rozkladu látky v těle přesahuje i několik dní, což ovšem podle žalobce neznamená, že by osoba, jíž byla nalezena látka THC v krvi, pod vlivem této látky byla. Podle žalobce tak správní orgán nesprávně interpretoval závěry znalce, když konstatoval, že bez důvodných pochybností obviněný řídil motorové vozidlo v takové době, po kterou byl ještě pod jejím vlivem. K takovému výkladu znaleckého posudku nelze podle žalobce dojít, neboť znalec není z oboru psychiatrie. Žalobce se navíc podrobil lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve, v rámci něho lékař zkoumal projevy známky požití návykové látky navenek. Žalobce poukázal na výsledky tohoto vyšetření, podle něhož všechny údaje se jevíly normálními, abstinenční příznaky nebyly zjištěny, tudíž podle žalobce lze z uvedeného dovodit, že žalobce měl plně rozvinuty motorické funkce, a nelze tudíž usuzovat, že byl pod vlivem návykové látky. Žalobce se rovněž neztotožnil s použitím tzv. analytického principu, podle něhož pokud je v krvi zachycen metabolit THC, je taková látka vždy schopna řidiče ovlivnit. Vzhledem k individuální době rozkladu THC v těle, což potvrzuje i znalec, a v závislosti na popsanych skutečnostech výše je podle žalobce zřejmé, že tento závěr je chybný. Odkaz správního orgánu pomocí analogie na prokázané množství alkoholu v krvi, při němž při jakémkoli množství je naplněna skutková podstata přestupku řízení pod vlivem alkoholu, je podle žalobce obecně správný, avšak s dvěma výhradami. Tou první je skutečnost, že přestože platí obecně nulová tolerance, v odborné praxi se vychází z toho, že množství alkoholu v krvi 0,3 ‰ není postihováno z mnohých důvodů, jimiž jsou např. přípustné odchylky měřicích přístrojů, vliv okolního prostředí, individuální poměry vyšetřované osoby, přirozené hladiny alkoholu v krvi apod. Tudíž podle žalobce není relevantní důvod, proč by při prokázané přítomnosti zakázané jiné návykové látky v krvi měl být přístup k této věci odlišný. Druhou základní skutečností jsou podle žalobce rozdílné fyzikálně chemické vlastnosti poměrně malé molekuly etanolu oproti vlastnostem většiny drog. Osud etanolu v organismu podléhá jiným zákonitostem než drogy. Metabolismus jednotlivých drog je silně individuální a složitější než u etanolu. Účinky drog jsou tak silně individuální, přičemž řada anamnestických údajů nebývá při posuzování konkrétního případu známa. Správní orgán podle žalobce vychází též z nesprávného závěru, že účinek drogy a etanolu ve vztahu k organismu a schopnosti řídit motorové vozidlo je stejný. Podle žalobce

účinky rozsáhlé skupiny psychoaktivních látek jsou mnohem více individuální a porovnání s účinkem alkoholu není racionální. Podle žalobce záleží též na zdravotní kondici, životním stylu osoby, chronickém užívání drogy a vývoji tolerance na drogu. Další zásadní chybou podle žalobce je v úvaze správního orgánu rovnítka mezi požitím návykové látky a jejím vlivem na organismus. Právě z důvodu odlišnosti vlivu drogy a etanolu nelze bez dalšího tvrdit podle žalobce, že pokud je při vyšetření zjištěna návyková látka, znamená to automaticky vliv na schopnost řidiče řídit vozidlo. V tento závěr je použitelný pouze a výlučně na použití alkoholu nad hladinu 0,26-0,3 ‰, avšak nikoli obecně v souvislosti s požitím drog, a to právě s ohledem na variabilitu jejich působení. Náзор správního orgánu, že při jakémkoli množství aktivní návykové látky v krvi je vždy schopnost řidiče ovlivněna, proto podle žalobce není správný. Podle názoru žalobce pokud by závěr správního orgánu byl natolik jednoznačný a vliv drogy na organismus natolik jasný, nemusela by být diskuse na toto téma v odborných kruzích tak rozsáhlá a doposud neukončená a bylo by bez dalšího možné jednoznačně stanovit limity, jež dosud stanoveny nejsou. Odkaz na aktuální návrh změny zákona č. 361/2000 Sb. podle žalobce již vůbec není na místě. Žalobce se domníval, že pouze bude-li prokázán vliv požití omamné látky na jeho organismus dne 1.5.2012 v 10:35 hod., je možno uvažovat o přestupku.

Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** navrhl zamítnutí žaloby s tím, že v odůvodnění svého rozhodnutí zcela jasně uvedl zdroje, z nichž vycházel a závěr, že THC je osoba ovlivněna po dobu 12-24 hodin. Pro závěr ovlivnění žalobce podle žalovaného podpůrně svědčí i tzv. cut-off hodnoty zpracované ve stanovisku České lékařské společnosti J.E. Purkyně – České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie pro specifikované jiné návykové látky (volně dostupně na internetovém serveru http://soudnilekarstvi.cz/03_pro_odborniky/). Podle žalovaného cut-off hodnota pro THC je 2 ng/ml, přičemž žalobci byla zjištěna při krevním testu plynovou chromatografií hodnota 3,5 ng/ml, tedy s ohledem na skutečnost, že cut-off hodnota vyjadřuje mez ovlivnění návykovou látkou, není podle žalovaného pochyb, že při 75% překročení této hodnoty byl žalobce návykovou látkou ovlivněn. Provádění znaleckého posudku z oboru psychiatrie podle žalovaného by bylo nadbytečné a v rozporu se zásadou procesní ekonomie, jelikož byl zjištěn stav věci, o němž není důvodných pochybností. Podle žalovaného je-li zjištěna v krvi osoby jiná zakázaná návyková látka, je nutné analogicky použít analytický princip obdobně jako v případě ovlivnění alkoholem s tím, že zpracované cut-off hodnoty jiných návykových látek podpůrně odůvodňují závěr, že žalobce ovlivněn v době řízení motorového vozidla byl. Podle žalovaného je nesprávný názor žalobce, že nejsou ve správní praxi postihovány pozitivní hodnoty alkoholu v krvi do hodnoty 0,3 ‰. Tento názor je podle žalovaného v přímém rozporu s ustálenou judikaturou správních soudů, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.9.2010 č.j. 8As 59/2010-78, podle něhož v České republice platí zásada tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel. Při dechové zkoušce na přístroji Dräger se od naměřených hodnot odečítá maximální odchylka 0,24 ‰ složená z fyziologické odchylky 0,2 ‰ a odchylky měření přístroje 0,04 ‰. Pokud po tomto odečtení vyjde jakákoli pozitivní hodnota, je způsobena výlučně požitím alkoholu. To vyplývá např. i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 2As 56/2011-81. Podle žalovaného hodnota 0,3 ‰ alkoholu je pouze stěžejní co do záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče. Podle žalovaného právě skutečnost, že jiná návyková látka je oproti alkoholu, který se v těle člověka může v nízké hladině přirozeně nacházet, látkou pro lidský organismus zcela cizí, odůvodňuje logicky užitím analytického principu u jiných

návykových látek, tedy i u THC. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že zjištěné hodnoty THC byly zjištěny z krve žalobce, tedy jde o látky aktivní, nikoli neaktivní metabolity, jež jsou zjistitelné z vlasů, slin, moči atd. po dlouhý čas a nejsou již s to danou osobu ovlivnit. Pokud je pozitivní hodnota zjištěna z krve (je zjištěna látka THC i její aktivní metabolity – v daném případě karboxy THC) a k tomuto účelu je zpracován znalecký posudek, výsledná hodnota pak znamená ovlivnění jinou návykovou látkou. Žalovaný znovu poukázal na stanovisko České lékařské společnosti J. E. Purkyně stanovující tzv. cut-off hodnoty, tedy hodnoty jiných návykových látek v krvi řidiče, jež danou osobu již ovlivňují, kdy v případě žalobce došlo k výraznému překročení cut-off hodnoty pro THC.

Součástí **správního spisu** je oznámení přestupku ze dne 1.5.2012, podle něhož téhož dne žalobce jako řidič motorového vozidla Ford Fiesta RZ... v 10:35 hod. v Plzni na ulici Slovanská třída se podrobil při kontrole testu na měřicím zařízení DRUGWIPE 5+ s pozitivním výsledkem na THC a amfetamin. Oznámení žalobce odmítl podepsat. Při podávání vysvětlení před policejním orgánem téhož dne žalobce uváděl, že dne 30.4.2012 ve 20:00 hod. užil THC tak, že vykouřil jednu cigaretu. Dále uvedl, že při dnešní jízdě se necítil ovlivněn touto látkou. Z lékařského vyšetření z téhož dne vyplývá, že žalobce uvedl, že marihuanu užívá 2 roky cca 1x za 3-4 dny. Podle vyjádření lékaře osoba nejevila známky užití návykové látky.

Ze znaleckého posudku znalce Mgr. Miroslava Balvína z oboru zdravotnictví – toxikologie ze dne 4.8.2012 vyplývá závěr, že u žalobce byl prokázán THC (tetrahydrocannabinol, účinná látka marihuany nebo hašiše) v krvi o koncentraci 3,5 µg/l a karboxy-THC (hlavní metabolit THC) o koncentraci cca 20 µg/l. Podle závěru znalce byl žalobce v době odběru krve, a tedy v době dopravní kontroly pod vlivem THC. U THC mez pozitivit u řidičů je cca 2 µg /l. Účinky drogy stejně jako její vstřebávání a metabolismus jsou silně individuální, jsou ovlivněny mnoha faktory (dávka, způsob aplikace, aktuální fyzický a psychický stav). Užití marihuany snižuje schopnost řídit vozidlo. Účinkem THC se u řidiče prodlužuje reakční čas, zhoršuje se odhad času a vzdálenosti, zhoršuje se postřeh, zhoršuje se koordinace pohybů a schopnost soustředění, oslabuje se krátkodobá paměť. Může dojít k ovlivnění smyslového a časového vnímání.

Při jednání dne 27.9.2012 žalobce uvedl, že dne 30.4.2012 okolo 20:00 hod. užil THC, kdy vykouřil jednu cigaretu marihuany. Nedokáže se přesně vyjádřit k množství této látky, případně její hmotnosti, byla to jedna cigareta. Řízení motorového vozidla začal následující den v dopoledních hodinách v době, kdy vliv této návykové látky nijak nepocíťoval, a proto se domníval, že již není pod jejím vlivem. Dále uvedl, že je nepravidelným uživatelem návykové látky, a to pouze marihuany.

Rozhodnutím **správního orgánu I. stupně** byl žalobce uznán vinným z přestupku s odůvodněním, že nelze spolehlivě prokázat, že by se žalobce v době řízení nacházel ve stavu vylučujícím způsobilost řízení vozidla. Tento závěr koresponduje podle správního orgánu I. stupně s výsledky lékařského vyšetření, kde bylo u žalobce shledáno vědomí obviněného jasné, nálada normální, zornice střední, po osvětlení úzké. Jeho řeč byla normální, chůze jistá a po čáře rovná, pokus prst-nos byl proveden správně. Lékař u žalobce neshledal abstinenci příznaky. Lékař v závěru konstatoval, že žalobce nejevil známky užití návykové látky.

Správní orgán I. stupně vycházel ze znaleckého posudku znalce Mgr. Balvína, podle něhož žalobce byl v době odběru krve, a tedy i v době dopravní kontroly pod vlivem THC. Nelze na základě toho podle správního orgánu I. stupně prokázat, že by žalobce řídil vozidlo ve stavu vylučujícím způsobilost k řízení vozidla, avšak nade vší pochybnost je prokázáno, že žalobce porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, podle něhož řidič nesmí řídit vozidlo v takové době po užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejím vlivem. Dále bylo podle správního orgánu I. stupně oznámením přestupku a úředním záznamem zakročujících policistů spolu s vyjádřením žalobce prokázáno, že žalobce neměl při řízení motorového vozidla u sebe řidičský průkaz, čímž porušil § 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu a naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

V **odvolání** žalobce uváděl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně vychází ze znaleckého posudku Mgr. Balvína, který není oprávněn konstatovat, že žalobce byl v době silniční kontroly pod vlivem THC. Toto konstatování je podle žalobce mimo obor činnosti tohoto znalce – chemika a vyjadřovat se k tomu může toliko znalec z oboru psychiatrie. V současné době neexistují podle žalobce standardy, které by konstatovaly, kdy po požití návykové látky je ještě řidič pod vlivem této látky, na rozdíl od alkoholu, kde tyto hranice stanoveny jsou. Sám znalec tvrdí, že u THC je pouze stanovena mez pozitivitu. Ta podle žalobce však dokazuje toliko předchozí požití návykové látky, nikoli skutečnost, že by řidič byl ještě pod jejím vlivem. Návykové látky v moči i v krvi zůstávají poměrně dlouhou dobu, a je proto zapotřebí říci, kdy ještě návykové látky, eventuálně jejich metabolity, ovlivňují schopnost řídit motorové vozidlo. To, že má řidič v krvi THC, eventuálně metabolity, ještě podle žalobce neznamena, že je pod jejich vlivem. Dále žalobce poukázal na výsledky lékařského vyšetření s tím, že aby bylo možno konstatovat, že řidič je pod vlivem návykové látky, musí být buď přesně stanovená hranice, při které lze bez dalšího konstatovat, že tomu tak je, nebo musí být provedeno speciální vyšetření znalcem – odborníkem.

V odůvodnění žalobou **napadeného rozhodnutí** žalovaný uvedl, že ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. nestanoví žádné konkrétní hranice pro možné posouzení a následné učinění závěru o tom, zda řidič vozidla byl či nebyl pod vlivem jiné návykové látky. Z toho důvodu žalovaný vycházel z logického předpokladu, že není důvodu postupovat rozdílně od prokazování jízdy pod vlivem alkoholického nápoje. Žalovaný vycházel podpůrně z ustálené rozhodovací praxe správních orgánů a soudní judikatury, týkající se tzv. nulové tolerance alkoholu při řízení motorových vozidel (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.9.2010 č.j. **8As 59/2010-78**, dostupného na www.nssoud.cz), podle něhož „*prokáže-li správní orgán právně konformním způsobem přítomnost alkoholu v krvi řidiče a tato skutečnost je zapříčiněna požitím alkoholického nápoje, jsou naplněny znaky skutkové podstaty přestupku dle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích*“ (aktuálně dle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb.). Na základě tohoto přístupu, kdy při jakémkoli prokázaném množství alkoholu v krvi je naplněna skutková podstata přestupku řízení vozidla pod vlivem alkoholu, žalovaný nevidí žádný relevantní důvod, proč by při prokázané přítomnosti zakázané jiné návykové látky v krvi měl být přístup k této věci odlišný. Podle žalovaného v některých státech EU je běžně používán tzv. analytický princip, podle kterého přítomnost drogy či jejích aktivních metabolitů v krvi řidičů prokazuje jeho ovlivnění touto látkou (viz článek Postup při zjišťování a hodnocení stupně

ovlivnění řidičů motorových vozidel návykovou látkou ve Spolkové republice, uveřejněný v časopise Soudní lékařství č. 4 v říjnu 2009, ročník 54, strana 56). Tento tzv. analytický princip podle žalovaného říká, že řidič, který je aktuálně a prokazatelně pod vlivem omamných a psychotropních látek, je vždy ovlivněn. I když subjektivně nemusí ovlivnění připouštět, vždy u něho dochází ke změně vnímání okolí, narušení reflexů, a tím automaticky k neschopnosti bezpečně řídit motorové vozidlo. V daném případě podle žalovaného přítomnost metabolitu THC svědčí o užití produktů konopí (marihuana), což žalobce sám přiznal. Prokázaná látka cannabis v krvi žalobce se vyskytuje jako přirozená součást v rostlinách konopí setého uvedeného v příloze č. 3 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jako zakázaná látka, tedy lze bez důvodných pochybností konstatovat, že žalobce řídil motorové vozidlo v takové době po požití jiné návykové látky, po kterou byl ještě pod jejím vlivem. K časovému odstupu od užití návykové látky žalovaný uvedl, že elektrofyziologické a neuropsychologické studie ukazují, že konopné drogy mají vliv na pozornost, psychomotorické tempo a krátkodobou paměť během 12-24 hodin po užití (viz článek Vliv užívání konopných drog na kognitivní funkce jejich uživatelů: zhodnocení aktuálního stavu výzkumu, uveřejněný v časopise Psychiatrie č. 2 v roce 2008, ročník 12., strana 99). Podle žalovaného i cca 15 hodin po posledním použití zakázané návykové látky byla prokázána přítomnost metabolitu THC v krvi, což potvrzuje závěr žalovaného, že žalobce byl v době silniční kontroly respektive při řízení motorového vozidla pod vlivem zakázané jiné návykové látky. Nad rámec uvedeného žalovaný poukázal na návrh na změnu zákona č. 361/2000 Sb. evidovaný jako sněmovní tisk č. 808, podle něhož je navrženo „aby se za ovlivněného návykovou látkou považoval řidič, pokud mu byly zjištěny v krvi jakékoli pozitivní hodnoty nad hodnoty stanovené stanoviskem České lékařské společnosti J. E. Purkyně – České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie pro specifikované jiné návykové látky (dostupné na http://soudnilekarstvi.cz/03_pro_odborniky/). V tomto stanovisku jsou uvedeny minimální tabulkové hladiny návykových látek v krvi (tzv. cut-off hodnoty): THC 2 ng/ml.“ Podle žalovaného bylo zjištěno v krvi žalobce THC o hodnotě 3,5 ng/ml, tedy o 1,5 ng/ml více než je podle předmětného odborného stanoviska minimální hodnota THC vyhodnocená jako ovlivnění u řidiče. Podpůrně lze podle žalovaného tedy uvést, že i tento návrh podpořený tímto odborným stanoviskem vede k závěru, že není důvodu se domnívat, že žalobce nebyl ovlivněn jinou návykovou látkou, přičemž hodnota naměřená plynovou chromatografií nebyla natolik bezvýznamná, aby nebylo možno konstatovat jeho ovlivnění při řízení motorového vozidla. Podle žalovaného znalci v oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie přísluší vyjadřovat se pouze ke zjištěné hodnotě omamné a psychotropní látky v krvi. Přibrání znalce z oboru psychiatrie by dle žalovaného bylo v řízení o přestupku s ohledem na zásadu „nulové tolerance“ nadbytečné a v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Podle žalovaného v případě návykových látek je podstatné setrvat na analytickém principu, tedy skutečnosti, že byl v krvi odvolatele proveden záchyt THC i hlavního metabolitu THC, tedy nelze než považovat odvolatele za ovlivněného. Podle žalovaného v moči či v jiných biologických vzorcích (sliny, vlasy, atd.) mohou neaktivní metabolity setrvat po delší dobu, byť osoba již není fakticky ovlivněna návykovou látkou, avšak v případě krevního testu jde vždy o aktivní látky, kdy taková látka je vždy schopna řidiče ovlivňovat. Podle názoru žalovaného by bylo na místě prokazovat znaleckým posudkem z oboru psychiatrie stav žalobce pouze v případě, že by byl podezřelý z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. V daném případě však bylo prokazováno spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) téhož zákona, kdy

nemusí být ovlivnění návykovou látkou jednoznačně patrné, avšak i přesto je osoba předmětnou návykovou látkou ovlivněna. Podle žalovaného rovněž samotná skutečnost, že z lékařského vyšetření nevyplynulo, že by žalobce jevil známky požití návykové látky, neznámá, že pod vlivem THC nebyl. Naopak dle provedené plynové chromatografie krevního vzorku je podle žalovaného zřejmé, že v krvi byla zjištěna pozitivní hodnota odůvodňující závěr, že ovlivněn byl. K namítanému chybějícímu stanovení minimální hodnoty návykové látky, jež by byla schopna ovlivnění žalobce, žalovaný uvedl, že považuje spáchání přestupku za *prokázané na základě znaleckého posudku Mgr. Balvína a na základě analogicky užitého analytického principu, kdy jen podpůrně odkazuje na návrh zákona, který odkazuje na výše zmíněné odborné stanovisko České lékařské společnosti, kde je u THC cut-off hodnota* (minimální hodnota prokazující ovlivnění řidiče jinou návykovou látkou) stanovena 2 ng/ml, kdy tato hodnota byla prokazatelně překročena. Při užití tzv. analytického principu tak považuje žalovaný provádění dokazování znaleckým posudkem z oboru psychiatrie za nadbytečné a způsobující nadbytečně protahování řízení. K námitkám žalobce týkajícím se soudní praxe žalovaný uvedl, že pokud se tím odkazuje na praxi v trestním řízení, v daném případě nebyl žalobce obviněn ani uznán vinným z trestného činu, nýbrž ze spáchání přestupku, přičemž v dané problematice zatím nelze z ustálené judikatury čerpat. Žalovaný tak měl za to, že provedl veškeré potřebné důkazy v souladu s § 52 správního řádu a zjistil dostatečně spolehlivě skutkový stav ve smyslu § 3 téhož zákona.

O věci samé bylo rozhodnuto **bez jednání** podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.r.s.), neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili.

Žaloba je důvodná.

V daném případě je rozhodující, na základě jakých argumentů byl žalobce uznán vinným z přestupku řízení pod vlivem návykové látky. Nelze v žádném případě akceptovat část odůvodnění napadeného rozhodnutí, opírající se o časopisové a internetové články (viz výše odkaz na časopisy Soudní lékařství, Psychiatrie a na stanovisko České lékařské společnosti J.E.Purkyně uveřejněné na rovněž výše specifikované internetové adrese), které jednak nemají žádnou závaznost ve vztahu ke konkrétnímu řízení a nadto ve správním řízení ani nebyly provedeny k důkazu! Stejně tak je irrelevantní tzv. podpůrný odkaz na připravovaný zákon, ačkoli v době rozhodování soudu již zmiňovaná novela byla schválena a nabyla účinnosti:

Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném tj. do nabytí účinnosti zákona č. 233/2013 Sb., řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by mohl být ještě pod jejich vlivem.

Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném od 17.8.2013, řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň

limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem. Tímto prováděcím předpisem se rozumí vládní nařízení č. 41/2014 Sb., účinné od 2.4.2014, podle jehož § 1 odst. 1 se stanovují jiné návykové látky a jejich limitní hodnoty, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou: ohledně látky Delta-9-tetrahydrokanabinol (9-THC) se stanovuje hodnota 2 ng/ml.

Z provedené citace je nepochybné, že v dané kauze nelze použít aktuálně účinné znění ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, neboť v něm je již jednoznačně ustanoven tzv. analytický princip, tj. princip, podle něhož při zjištění konkrétní (právním předpisem) stanovené minimální koncentrace návykové látky v krvi bez dalšího je naplněna skutková podstata přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. Podle **§ 7 odst. 1 zákona o přestupcích** odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. S ohledem na zjištěné hodnoty u žalobce (3,5 ng/ml) by podle novější právní úpravy mohl být žalobce uznán vinným z přestupku již na základě samotného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví toxikologie. Pozdější právní úprava zjevně není pro žalobce příznivější, tudíž není aplikovatelná.

Naopak z potřeby novelizace ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu ve vztahu k tzv. jiným návykovým látkám vyplývá, že závěr žalovaného o tom, že i dřívější právní úprava vycházela z tzv. analytického principu, není správný. Pokud by ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. bylo možné vykládat jediným rozumným způsobem tak, jak uvádí žalovaný, tedy že jakákoli hodnota koncentrace návykové látky v krvi znamená, že řidič je pod "jejím vlivem", nebylo by zapotřebí tzv. cut-off hodnoty stanovovat právním předpisem. A pokud existovaly pochybnosti o správném výkladu předchozí právní úpravy, je nutno ji vykládat ve prospěch obviněného.

Žalovanému je nutno přisvědčit v tom, že analytický princip je aplikován ohledně alkoholu, a to na základě výkladu Nejvyššího správního soudu, obsaženého (nejen) ve shora cit. rozsudku čj. 8 As 59/2010-78. Avšak pro jiné návykové látky stabilní judikatura neexistuje a analogie postupu u alkoholu je v daném případě nepřipustná jednak proto, že se jedná o analogii v neprospěch obviněného, a jednak proto, že účinky jiných návykových látek mohou být více individuální. Žalobce toto namítal již v odvolání a žalovaný se s touto námitkou v napadeném rozhodnutí nevypořádal, tudíž soud přisvědčil žalobní námitce porušení ust. **§ 68 odst. 3 správního řádu**.

Strany se shodují v nezbytnosti znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie při zjišťování stavu vylučujícího způsobilost k řízení motorových vozidel. Tento závěr vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 4.11.2010 sp. zn. **4 Tz 62/2010** (dostupný na www.nsoud.cz), podle něhož "*přístroj Drugwipe 5+ je schopen pouze orientačně indikovat přítomnost návykové látky v těle testované osoby, ale není pomocí něj možno určit její množství, popř. stupeň ovlivnění testovaného návykovou látkou. Informaci o množství návykových látek v těle dotyčné osoby je možno získat laboratorním zkoumáním vzorku krve a moči, avšak ani na základě výsledků tohoto zkoumání nelze bez dalšího konstatovat, že testovaná osoba (obviněná) se v době řízení motorového vozidla nacházela ve stavu vylučujícím jeho bezpečné ovládání.*

Pro stav vylučující způsobilost neexistuje žádná konkrétní definice, neboť různé návykové látky působí na člověka odlišně a rozdílně ho ovlivňují i se zřetelem k provozované činnosti, proto je v každém jednotlivém případě nutno zkoumat, jakou měrou byla požitou návykovou látkou ovlivněna schopnost vykonávat pachatelem provozovanou činnost. Z formulace je však zřejmé, že k naplnění všech znaků skutkové podstaty přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky nepostačuje stav, kdy se pachatel z důvodu předchozího požití návykových látek nachází ve stavu, kdy je jeho způsobilost k vykonávání příslušné činnosti pouze nepodstatně snížena. Takové jednání pachatele by mohlo naplnit pouze skutkovou podstatu přestupku."

Přestože z rozsudku Nejvyššího soudu jednoznačně vyplývá povinnost ustanovení znalce psychiatra za účelem zjištění stavu vylučujícího způsobilost, je zřejmé, že i ve vztahu k přestupku předpokládá Nejvyšší soud stav, kdy *způsobilost k řízení je snížena*. I z tohoto nepřímo vyplývá, že přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb. může být (podle právní úpravy relevantní v dané věci) pouze jednání ve stavu prokazatelně snižujícím způsobilost k řízení (byť i jen nepodstatným způsobem).

S individuálními účinky jiných návykových látek souvisí potřeba provést znalecký posudek z oboru psychiatrie za účelem zjištění skutečného ovlivnění řidiče v konkrétním případě. Žalobcem **navržený důkaz** proto měl být podle názoru soudu proveden. Zvláště když lékařským vyšetřením nebyly zjištěny žádné známky ovlivnění žalobce návykovou látkou a když žalobce od počátku požití návykové látky nepopíral, ale po celé správní řízení tvrdil, že měl za to, že při řízení vozidla již nepociťoval ovlivnění návykovou látkou a s ohledem na odstup 15 hodin se domníval, že již není pod jejím vlivem.

Nejvyšší správní soud v odůvodnění rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 14.1.2014 čj. **5 As 126/2011 – 68** uvedl, že "*posuzování vlivu alkoholu na vlastní organismus je otázkou skutkovou, její nesprávné vyřešení ústící v rozhodnutí řídit vozidlo však může přinést řidiči porušení citovaného zákazu, a tedy i odpovědnost za přestupek. Z hlediska zavinění mohou nastat zásadně několikere situace: Bud' to řidič ví, že je pod vlivem alkoholu a přesto řídí vozidlo, pak o jeho odpovědnosti není pochyb, dokonce v její úmyslné formě. Nebo se řidič domnívá, že pod vlivem alkoholu není, protože žádný alkohol nepožil nebo sice s takovým časovým odstupem, že účinky alkoholu negativně ovlivňující schopnost řízení již pominuly. Pak je otázkou, zda alkohol mohl požit nevědomě, a přitom ani v okamžiku požívání, ani později jeho účinky nepociťoval, a mylil se tedy ve svém úsudku o požití, nebo zda usoudil, že důvody, pro něž učinil vlastní závěr o neovlivnění organismu alkoholem, jsou či nejsou přiměřené.*

Z těchto popsaných variant je patrné, že základním východiskem pro právní závěry o odpovědnosti za přestupek z hlediska subjektivní stránky, tzn., zda jde o jednání zaviněné či nezaviněné, o jakou formu zavinění se jedná, zda hraje roli tzv. skutkový omyl pachatele (obviněného), atd., je dostatečné objasnění skutkového stavu věci. Povinnost k jeho prokázání nese ve všech směrech správní orgán, bez zřetele na to, zda jde o objasňování skutkových okolností svědčících ve prospěch či neprospěch obviněného, stejně jako bez ohledu na to, jestli obviněný vůbec na svou obhajobu něco tvrdí a (nebo) ke svým tvrzením navrhuje důkazy

a jaké. Dlužno dodat, že tvrdí-li obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení. Předpokladem pro správnou aplikaci hmotného práva je náležitý procesní postup správního orgánu, v němž jsou vyhledány, opatřeny, provedeny a zhodnoceny potřebné důkazy ústící do správných a úplných skutkových zjištění. Dokazování musí být přitom zásadně zaměřeno na znaky skutkové podstaty přestupku."

Přestože citované závěry NSS se týkají pouze možnosti ovlivnění v důsledku požití alkoholu, jsou podle názoru zdejšího soudu aplikovatelné i na projednávanou kauzu. I v tomto případě bylo nezbytné, aby správní orgány prokázaly zavinění přestupku a posoudily event. **skutkový omyl** žalobce v otázce, zda se mohl oprávněně domnívat, že již není pod vlivem jiné návykové látky. S touto námitkou se žalovaný nevypořádal. (Zvláště když sám v napadeném rozhodnutí citoval článek z odborného časopisu, připouštějící vliv na pozornost, paměť a psychomotorické tempo po dobu 12-24 hod, tedy i po dobu kratší než 15 hod, po jejímž uplynutí žalobce řídil vozidlo).

Na základě uvedených argumentů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí žalovaný zohlední soudem vytýkané vady odůvodnění rozhodnutí a doplní řízení o žalobcem navržený důkaz.

O náhradě **nákladů řízení** bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., a žalobci, který měl ve věci plný úspěch, byla přiznána náhrada za zaplacený soudní poplatek, a dále náhrada právního zastoupení sestávající z 2 úkonů právní služby á 3.100,- Kč a 2 režijních paušálů á 300,- Kč a 21% DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 31. března 2014

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková